

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2004-01-28

NR: 4

KONTAKT: Tomas Lundberg, Pressekreterare, 08-787 02 15

SVERIGES RIKSBANK
SE-103 37 Stockholm
(Brunkebergstorg 11)

Tel +46 8 787 00 00
Fax +46 8 21 05 31
registratorn@riksbank.se
www.riksbank.se

■ Sveriges ekonomiska utveckling

Vice riksbankschef Lars Nyberg talade idag på en aktieträff arrangerad av Aktiespararna om Riksbanken och det aktuella läget.

"Som ni vet är målet för penningpolitiken att upprätthålla ett fast penningvärde, vilket Riksbanken har definierat som att förändringstakten i KPI ska uppgå till 2 procent med en tillåten avvikelse på +/- 1 procentenhet. För att uppnå det målet är det viktigt att det finns förtroende för penningpolitiken. Det ställer krav på öppenhet och tydlighet från vår sida. Därför är det en viktig del av vår verksamhet att förklara penningpolitiken och den inflationsbedömning som den grundar sig på. I början av februari sammanträder vi i Riksbankens direktion för att ånyo resonera om den senaste tidens ekonomiska utveckling, dess implikationer för inflationsutsikterna och därmed penningpolitikens utformning. Det är kring min syn på detta som jag framförallt kommer att uppehålla mig idag", sade Nyberg.

"Nyinkommen statistik bekräftar i stort den bild av den internationella och inhemska konjunkturutveckling som tecknades i den senaste inflationsrapporten och återhämtningen tycks alltmer stabil. Även utvecklingen på de finansiella marknaderna indikerar en fortsatt konjunkturuppgång. Ser vi till den amerikanska ekonomin har signalerna varit överlag positiva både vad gäller hushållssektorn och näringslivet. Dollarn har dock fortsatt att försvagas, vilket kan förmodas bero på utvecklingen av bytesbalansunderskottet, i kombination med ökande underskott i statsbudgeten. Deprecieringen har emellertid skett från en nivå som allmänt bedömdes som alldeles för hög. I euroområdet stödjer nyinkommen statistik i allt väsentligt den bild som tecknades i inflationsrapporten. Den starka utvecklingen av euron kan emellertid medföra att exporten blir svagare än väntat och därmed även tillväxten", sade Nyberg.

"I Sverige tyder utfallsstatistiken för tredje kvartalet 2003 på att konjunkturuppgången fortsätter. För detta talar också andra indikatorer, exempelvis detaljhandelsstillväxten och konjunkturinstitutets barometrar. Bilden är dock ännu inte helt entydig. Industriproduktionen har utvecklats relativt svagt och orderingången minskat. Nya beräkningar av de offentliga finanserna tyder dessutom på att den

offentliga konsumtionen i år kan bli något svagare än vad som antogs i december. Detta talar för en svag sysselsättningsutveckling i den offentliga sektorn samtidigt som en uppgång i sysselsättningen i den privata sektorn ännu inte kan skönjas. Inflationen har hittills utvecklats ungefär som väntat, på marginalen något svagare under slutet av förra året. Det svaga läget på arbetsmarknaden har återspeglats i en överraskande stark produktivitet utveckling. Det kan ha bidragit till den något mer gynnsamma inflationsutvecklingen. Huruvida den goda produktivitetstillväxten kommer att hålla i sig en längre tid är dock fortfarande osäkert men utvecklingen hittills ger skäl att se något mer optimistiskt på de svenska utbudsförhållandena. Vad den sammantagna effekten av allt detta blir på utfallen av löneförhandlingarna återstår att se, men det finns i dagsläget så som jag ser det skäl till att vara försiktigt optimistisk", sade Nyberg.

"De svenska hushållens skuldbörda har vuxit under hela konjunkturavmattningen. Låga räntor och stigande disponibla inkomster har gjort att hushållen gradvis lånat mer och skulderna ligger nu i höjd med vad de gjorde i början av 1990-talet, innan den stora fastighetskrisen. Utvecklingen mot högre belåning förefaller dessutom fortsätta. Priserna på bostäder har också stigit, konjunkturavmattningen till trots. Vi delar dessa erfarenheter med många andra länder där inflationen fallit och stabiliserats på en låg nivå. Det är möjligt att hushållens ökade benägenhet att låna är en naturlig anpassning till en miljö med låg inflation och låga räntor. Skillnaden mot åren före krisen och införandet av inflationsmålsregimen är ju att räntekostnaderna i förhållande till inkomsterna är lägre, vilket gör de höga skulderna möjliga att bära. Inte desto mindre finns det anledning att vara vaksam över utvecklingen. Under alla omständigheter har den ökade skuldbördan gjort hushållen mer känsliga för stigande räntor och fallande bostadspriser", sade Nyberg.

"Sammantaget har den realekonomiska utvecklingen både utomlands och i Sverige varit ungefär som vi förväntade i december. Den svaga utvecklingen på arbetsmarknaden har emellertid fortsatt. Den låga inflationen har gjort att även små nominella lönyft kan ge höjda reallöner, vilket, som jag ser det, minskat risken att lönerörelsen ska störa inflationsbilden. Dessutom har produktivitetssiffrorna fortsatt att överraska positivt, vilket kan göra att konjunkturuppgången antagligen kan pågå ännu en tid utan att inflationen stiger. Jag tror också att vi har skäl att vara lite mindre oroliga för att höga elpriser skulle sprida sig och varaktigt påverka prisutvecklingen i andra sektorer av ekonomin. Allt detta talar för att inflationstrycket kommer att vara något mer dämpat än vi bedömde i december. Detta skulle därmed kunna tala för att en viss ytterligare sänkning av reporäntan är möjlig, särskilt som inflationsutsikterna redan i december redan var ganska gynnsamma. Vi ser visserligen framför oss en konjunkturuppgång som förr eller senare kommer att leda till att penningpolitiken åter måste stramas åt, men inget tyder på att uppgången skulle bli så stark och snabb att den skulle tala mot en lättare penningpolitik i dagsläget. Så ser enligt min mening situationen ut inför direktionssammanträdet den 5 februari. Beslutet nästa vecka kommer vi förstås som vanligt att fatta mot bakgrund av all information som då finns", avslutade Nyberg.